

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Центр українсько-європейського наукового співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

**РІЗНОВЕКТОРНІ ПІДХОДИ
СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ
ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКЛАДАЦЬКОЇ, НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ТА САМОВДОСКОНАЛЕННЯ**

14 листопада – 25 грудня 2022 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

УДК 37.013:37.091.12:005.963(062.552)

Р 49

Організаційний комітет:

Олександр Козинець – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри логопедії та логосихології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна);

Надія Сеньовська – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, засновниця освітнього волонтерського проєкту «Патріотичні й небайдужі» (Тернопіль, Україна);

Тетяна Тронь – кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри германських і романських мов педагогічного факультету романо-германської та української філології Київського національного лінгвістичного університету (Київ, Україна).

Р 49 **Різновекторні підходи сучасної педагогіки для покращення ефективності викладацької, наукової діяльності та самовдосконалення** : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 14 листопада – 25 грудня 2022 року. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 92 с.

ISBN 978-617-554-096-1

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Різновекторні підходи сучасної педагогіки для покращення ефективності викладацької, наукової діяльності та самовдосконалення» (14 листопада – 25 грудня 2022 року).

УДК 37.013:37.091.12:005.963(062.552)

© Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2022

© Центр українсько-європейського наукового співробітництва, 2022

ISBN 978-617-554-096-1

ЗМІСТ

Творче освітнє середовище як умова розвитку соціально-професійної мобільності майбутнього викладача Бабенко Т. В.	6
Формування і розвиток soft skills у студентів спеціальності 193 Геодезія та землеустрій як необхідної складової їх майбутньої професійної діяльності Берова П. І.	8
Особливості професійної підготовки майбутніх педагогів Бистранівська О. С.	10
M-Learning of English for Future IT-Specialists Буговцка Ю. М.	13
Modern Trends in Teaching Foreign Languages to Adults Vasylieva M. P.	16
Актуальність освітньо-педагогічних порад Аркадія Жуковського в умовах сучасності Вінтоняк А. М.	18
Педагогічні засади оцінювання освітніх досягнень здобувачів середньої освіти в інклюзивному класі Грищенко С. В.	21
Погляди суспільства на осіб з інвалідністю в Стародавньому Римі та Греції Козинець О. В.	24
Стратегії використання елементів арт-терапії в закладах вищої освіти України Конотоп О. С.	28
Особливості передачі і сприйняття інформації при дистанційному навчанні: проблема комунікаційних бар'єрів Лазор Н. В.	31
Digital competence in the framework of modern requirements for teaching jobs Litvinchuk A. T.	34

Значення гігієни голосу для професійної діяльності педагога-вокаліста Мальцева О. В.	38
Супервізія команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами Махоткіна Л. Б.	42
Застосування анімаційного кіно у вивченні англійської мови професійного спрямування Науменко Н. В.	45
Вплив викладача на особистісне становлення студента в умовах сьогодення Орел-Халік Ю. В.	49
Професійна саморегуляція педагога в умовах війни Петріченко С. О.	54
Особливості моделювання об'єктів в освітньому просторі Савченко Н. С.	57
Авторська методика гармонізації саморегуляції педагога в умовах війни Сеньовська Н. Л.	61
Інноваційні форми і методи роботи педагога в сучасному освітньому середовищі на уроках історії Смірнова Н. А.	65
Формування лінгвосоціокультурної компететності студентів на основі англомовних інтернет ресурсів та он-лайн інструментів Сосяк М. М.	68
Методика викладання угорської мови як іноземної з використанням сучасних технічних засобів Талабірчук О. Ю.	73
Виникнення та еволюція скету Темченко І. А.	75
Innovative Digital Technologies for Foreign Languages Teaching Трон Т. V.	79
Підготовка студентів до науково-дослідної діяльності Філоненко О. В.	82

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ УГОРСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ

Талабірчук О. Ю.

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри угорської філології

Українсько-угорський навчально-науковий інститут

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

м. Ужгород, Україна

Розвиток технічних засобів почав впливати на методику викладання іноземних мов з 50-х років ХХ століття, тобто з моменту винайдення магнітофонів, а згодом і мовних лабораторій [с. 98]. На сучасному етапі викладання іноземних мов як педагог, так і студент мають у своєму розпорядженні значно більшу кількість технічних засобів, які сприяють навчанню та загалом полегшують процес вивчення іноземної мови.

Викладачі-педагоги угорської мови як іноземної довгий час користувалися загальноосвітніми надбаннями з методики викладання іноземних мов та не мали спеціально розроблених матеріалів, а послуговувалися здебільшого поодинокими підручниками. Технічні засоби навчання обмежувалися аудіо та відеозаписами на касетах із магнітними стрічками, які з часом замінили записи на CD та DVD, для прослуховування та перегляду яких потрібно було мати відповідне обладнання. В останнє десятиріччя ця ситуація значно покращилася і наразі вже існує кілька веб-сторінок, що містять навчальні матеріали з угорської мови як іноземної, для користування якими достатньо мати ПК, ноутбук чи інший гаджет та доступ до інтернету. У сучасних умовах онлайн навчання це дуже зручно, адже студенти можуть ефективно навчатися тоді, коли мають змогу.

Викладачі Пийчського університету Сіта Сільвія (Szita Szilvia) та Пелц Каталін (Pelcz Katalin) розробили навчально-методичний комплекс із викладання угорської мови як іноземної для чотирьох рівнів (A1+, A2+, B1+, B2+) відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, що складається із підручника, робочого зошита, книги з інструкціями для викладачів, словників, списків сталих виразів та словосполучень, важких слів у контексті, додаткових вправ, тестів для перевірки, планів уроків тощо, аудіо- та відеозаписів [2, с. 3]. Усіма матеріалами, окрім книги та робочого зошита, можна абсолютно безкоштовно користуватися на сайті <http://magyar-ok.hu/hu/home.html?ver=2.8>. Навчально-методичний комплекс відповідає модельному

методу навчання мови, однаковою мірою розвиває усі вміння іншомовної мовленнєвої діяльності. Зокрема, значно полегшують формування у студентів навичок аудіювання аудіо- та відеозаписи, що розроблені до вправ кожного розділу книг та робочих зошитів усіх рівнів. Аудіо- та відеоматеріал виконаний якісно, добре структурований, характеризується інтонаційним оформленням, темп та текст відповідає рівневі вивчення мови. Аудіофайли можна завантажити на ПК, ноутбук, планшет, смартфон чи інший пристрій, з якого зручно прослуховувати їх не залежно від того, чи є підключення до інтернету. Відеозаписи (загалом наразі їх 70) можна переглядати або на вебсторінці, обравши відео у відповідності до рівня мови, або на YouTube каналі <https://www.youtube.com/channel/UCv4OI7fdvsdcXhe8DPyyQrg>. Також авторами розроблені за допомогою <https://learningapps.org/> цифрові матеріали, які дають змогу тренувати вивчений матеріал самостійно, адже програма показує чи виконана вправа правильно чи ні. Для тренування уроків і вправ початківців створено додатково ще одну сторінку <https://aktiv-magyar-ok.hu/>, яка складається з тематичних вправ та пояснень уроків, які супроводжуються озвученням, що значно полегшує сприйняття матеріалу та розвиває навички сприйняття на слух. На сторінці <https://app.sketchengine.eu/#dashboard?copname=preloaded%2Fmagyarok> знаходиться весь корпус комплексу MagyarOK, де міститься багато вправ, зокрема й на порядок слів чи вживання сполучників. На сторінці <https://www.memrise.com/> розміщені цифрові картки зі словами різними мовами для рівнів A1 та A2. Отже основний навчальний матеріал, який подається у книгах та зошитах, доповнено кількома різними допоміжними матеріалами у форматі онлайн, які можна використовувати безпосередньо під час навчальних занять, так і подавати студентам на самостійне опрацювання.

Добре наповнений навчальними матеріалами і сайт <https://www.magyarora.com/magyar/index.html>, який є безкоштовним для усіх. Ця сторінка також створена викладачами угорської мови як іноземної, тому відображає найсучасніші тенденції у викладанні угорської мови як іноземної. Перевагою цих навчальних матеріалів є те, що граматики, тематичні вправи, групові завдання, короткі вправи тощо подані у формі таблиць, часто проілюстровані кольоровими зображеннями. Сторінка містить значну кількість аудіозаписів, які полегшують вивчення вимови та сприяють формуванню навичок читання. На сайті зібрано чимало публіцистичних та літературних текстів за рівнями мови у форматі pdf, які можна завантажити, а також і прослухати (лише у режимі онлайн). У меню сторінки можна знайти посилання на усі доступні інтернет-ресурси з вивчення угорської мови як іноземної.

Тож методика викладання угорської мови як іноземної на сучасному етапі має на увазі використання хоча б одного технічного засобу та доступу до «Інтернет» мережі, що дає змогу завантажувати навчальні матеріали та працювати з ними в режимі offline, або виконувати інтерактивні вправи чи прослуховувати/передивлятися аудіо- та відеозаписи в режимі online.

Література:

1. Bárdos J. Élő nyelvtanítás-történet. Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó, 2005. 336 o.
2. Szita Szilvia-Pelcz Katalin. MagyarOK. Magyar nyelvkönyv. A1+. Pécsi Tudományegyetem, 2019. 207 o.

ВИНИКНЕННЯ ТА ЕВОЛЮЦІЯ СКЕТУ

Темченко І. А.

старший викладач

*Полтавська дитяча музична школа № 3 імені Бориса Гмирі
м. Полтава, Україна*

Джазове вокальне виконавство є однією з найважливіших сторін вокальної музики. Інтерес викликають як перші виконавці блюзів, так і багато виконавців наступних десятиліть – періоду новоорлеанського джазу, ери свінгу, бі-бопу і сучасного джазу. Окрім вимовляння основного музичного тексту, талановиті вокалісти-імпрровізатори використовували і продовжують використовувати складовий спів і до сьогодні. Вони викладають свою мелодико-ритмічну лінію за допомогою особливого прийому – скету [1].

Скет – складова мелодико-ритмічна імпрровізація джазового вокаліста (вокалістки). З відкриттям-створенням цього виду вокального джазового мистецтва пов'язують ім'я Луїса Армстронга. Згідно однієї з легенд (яких досить багато в історії джазу), в 1924 р. під час запису (або як називали в ті часи запис джазові музиканти перших десятиліть – «сесії») платівки листок зі словами пісні впав на підлогу і молодий Армстронг, щоб не зупиняти запис, доспівав музичний фрагмент складами, які прийшли на думку замість покладеного тексту [5].

Перші вияви скету з'являються у знаменитих виконавців блюзу на записах кінця першого десятиліття XX ст. Це окремі склади-вигуки, підбадьорювання інших солістів (Mildred Bailey в п'єсі «Gulf Coast

технології та методики: монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. С. 133–153.

2. Лазарев В. С. Ставринова Н. Н. Критерии и уровни готовности педагога к исследовательской деятельности. *Эксперимент и инновации в школе*. 2008. № 1. С. 8–13.

3. Пассов С. Культурологическая модель профессиональной подготовки учителя: философия, содержание, реализация. *Иностранные языки*. № 4. С. 9–12.

4. Шейко В.М., Кушнаренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник для студентів вузів. 3-тє вид., стереотип. К. : Знання-Прес, 2003. 295 с.

**НАВЧАЛЬНІ ВІДЕО НА YOUTUBE ЯК ЗАСІБ
УРІЗНОМАНТНЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
(на прикладі освітнього компоненту
«Економіка підприємства» англійською мовою)**

Шевченко І. Ю.

*доктор економічних наук, доцент,
декан факультету управління та бізнесу,
професор кафедри економіки і підприємництва
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
м. Харків, Україна*

Педагогічна діяльність вимагає постійного вдосконалення: методи та засоби навчання, які ефективні сьогодні, вже завтра можуть не давати бажаного результату. Покоління студентської молоді змінюють одне одного і викладач має вчасно реагувати на зміни в сприйнятті оточуючого світу взагалі та навчального матеріалу зокрема здобувачами вищої освіти. Нинішнє покоління молоді часто називають «кліповим» [1-2], оскільки ефективність засвоєння навчального матеріалу знаходиться в практично прямій залежності від частоти зміни видів активності під час заняття. Традиційні методи викладання мають обов'язково поєднуватися з інтерактивними засобами зі зміною кожні 15-20 хвилин протягом заняття. В даному контексті велику допомогу викладачеві можуть скласти ресурси YouTube, які містять багато якісних навчальних відео, здатних гармонійно доповнити лекційний матеріал.

Метою даної статті є висвітлення позитивного авторського досвіду використання навчальних відео на YouTube під час викладання

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНЕ
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

**РІЗНОВЕКТОРНІ ПІДХОДИ
СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ
ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКЛАДАЦЬКОЇ, НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ТА САМОВДОСКОНАЛЕННЯ**

14 листопада – 25 грудня 2022 року

Підписано до друку 26.12.2022. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 5,34. Тираж 100. Замовлення № 0123-004.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавничий дім «Гельветика»
65101, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1
Телефон +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.